

Catalunya: un país on viure i treballar amb drets

1.- Promoure la igualtat i eradicar les polítiques de retallades, que han provocat l'augment de la pobresa i la desocupació massiva

2.- Redistribuir la riquesa: un finançament més just i una fiscalitat suficient on pagui més qui més té

3.- Garantir el dret al treball: un nou model productiu capaç de crear ocupació de qualitat i sostenible en termes mediambientals

4.- Convergir amb Europa en protecció social i defensar els serveis públics i la seva qualitat

5.- Ampliar els drets de ciutadania, millorar el funcionament i la transparència de les institucions i reforçar la cohesió social

En l'últim Congrés de les CCOO de Catalunya es va aprovar, per pràctica unanimitat, la Resolució "El sindicat de classe i nacional pel dret a decidir".

En aquest document, Comissions Obreres s'autoemplaçava a fer una crida a les diferents forces polítiques i socials i al conjunt de la societat civil a construir un model de país amb valors de justícia social i ètica del fet públic, on es posi per davant de tot la democràcia social, la defensa de l'estat del benestar, la igualtat d'oportunitats i el dret al treball. Un objectius incompatibles amb l'aplicació de les polítiques neoliberals i els privilegis d'una minoria. Aquesta és la nostra aportació.

1.- Promoure la igualtat i eradicar les polítiques de retallades, que han provocat l'augment de la pobresa i la desocupació massiva

Des de l'inici de la crisi, les rendes de les famílies catalanes han experimentat una disminució important i més intensa que en la majoria de països de la Unió Europea. Una caiguda que duplica la mitjana de la UE.

Les polítiques de retallades s'han aplicat per part dels governs central i autonòmic en una situació crítica on les necessitats socials s'incrementen. Com a conseqüència, Catalunya, és un dels països on més han augmentat les desigualtats. Cal recordar que en els anys previs a la crisi, els nivells de desigualtat al nostre país eren inferiors a la mitjana europea i que ara han passat a situar-se per sobre.

La disminució de la capacitat adquisitiva de les famílies catalanes s'ha repartit d'una forma gens equitativa: les pèrdues s'acumulen en els sectors de rendes mitges i baixes mentre que es produeix una concentració de renda en la població més rica.

Ens hem allunyat de la Unió Europea en benestar

La pobresa ha crescut de forma més intensa a Catalunya que en pràcticament tots els països de la Unió Europea. Una quarta part de la població catalana es troba en risc de pobresa i/o exclusió social i hi ha una elevada taxa de pobresa infantil. També ha augmentat la bretxa de risc de pobresa per la qual cosa els pobres són cada vegada més pobres. En circumstàncies de molta més necessitat, la renda mínima d'inserció presenta una clara tendència a la reducció al endurir-se els requeriments per tenir-hi accés.

Factors generadors d'aquesta situació han estat la destrucció d'ocupació, la caiguda de la despesa social i el retrocés dels salaris en la distribució de la renda. S'ha produït una transferència de recursos públics al sector privat.

Les rendes salarials han caigut com a conseqüència de la reforma laboral i les retallades en la funció pública, la qual cosa contrasta amb l'evolució seguida pels països de la Unió Europea on la participació dels salaris ha guanyat pes des de l'inici de la crisi. Aquest retrocés ha afectat amb més intensitat a les rendes més baixes.

La reforma laboral respon a una estratègia de competitivitat que es basa en la reducció dels costos laborals i una major precarietat en l'ocupació. Ha accelerat la destrucció de llocs de treball i la substitució de llocs fixes per altres de caràcter temporal i de treball a jornada completa per treball a temps parcial.

Mentre que l'atur de llarga i molt llarga durada s'ha disparat, cau la protecció a la desocupació. Només un terç de les persones en situació d'atur rep alguna prestació o ajuda pública.

La taxa d'atur és més elevada quan menys formació té la persona. Les polítiques públiques d'educació que haurien de corregir aquesta situació s'han vist reduïdes com a conseqüència de les polítiques de retallades.

S'han incrementat les desigualtats de gènere: la bretxa salarial entre homes i dones ha augmentat mentre que a la Unió Europea s'ha reduït en el mateix període. D'altra banda la precarització de l'ocupació afecta molt més als joves, però també més a les dones que als homes i més a la població assalariada estrangera que a la de nacionalitat espanyola.

En aquest context, cobra presència la figura del treballador o treballadora pobre que tot i tenir ocupació obté uns ingressos per sota del llindar de la pobresa

Es fa evident que la crisi no s'ha repartit de forma equitativa i que els col·lectius més perjudicats han estat les persones més vulnerables.

Les polítiques d'austeritat emanades de la Unió Europea han tingut una afectació més gran en els països del sud, però en el cas de Catalunya i Espanya han comptat, a més, amb governs molt favorables a la seva aplicació. Això explica perquè les desigualtats han crescut de forma més intensa al nostre país.

Aquestes polítiques, a més d'injustes, s'han revelat inútils per sortir de la crisi.

Defensar allò que és públic i oposar-se a les privatitzacions

Cal oposar-se a les polítiques de privatitzacions: la defensa d' allò que és públic ha de ser una referència indefugible de l'acció de govern. El sosteniment de l'estat del benestar no és una part del problema com pregonen els neoliberals, sinó una part important de la solució per aixecar una societat més pròspera i més justa.

Les privatitzacions dels serveis públics formen part del nucli de les polítiques neoliberals i han contribuït de forma important a l'acumulació de riquesa per part d'una minoria i estan sovint en l'origen de fenòmens de corrupció.

Per construir la Catalunya que volem, cal eradicar les polítiques de retallades i impulsar reformes imprescindibles que tinguin com objectiu millorar el benestar de les persones. Entre les més urgents estan una reforma fiscal que permeti una major redistribució de la riquesa, un reforçament de la negociació col·lectiva que garanteixi el poder adquisitiu del salari i una renda garantida de ciutadania que asseguri a totes les persones sense ingressos els mínims per a una vida digna.

2.- Redistribuir la riquesa: un finançament més just i una fiscalitat suficient on pagui més qui més té

Comissions Obreres és ferma partidària d'un nou finançament per a Catalunya, que superi un dèficit fiscal històric que menyscaba la competitivitat de l'economia catalana i debilita el seu estat del benestar.

El principi d'ordinalitat, recollit a l'Estatut, que hauria de garantir una aplicació del model de finançament que no faci perdre posicions a Catalunya en l'ordenació de rendes per càpita respecte de la resta de comunitats autònomes, no es compleix. Com també hi ha un incompliment per part de l'Estat pel que fa a les inversions públiques.

És per això que reclamem un concert econòmic solidari que ompli de contingut l'exercici de l'autogovern i garanteixi la suficiència dels ingressos i una major coresponsabilitat fiscal. Que faci una contribució a la solidaritat interterritorial sense que això vagi en detriment del progrés nacional i social de Catalunya

No obstant això, de res serviria incrementar els recursos si després el Govern de la Generalitat baixa els tributs als més rics, renunciant a aquests ingressos, com ha succeït amb l'impost de successions. Com tampoc no serviria de res un millor finançament si cada vegada la recaptació és menor com a conseqüència de les rebaixes fiscals.

Les retallades d'impostos han restat capacitat redistributiva al sistema fiscal, han beneficiat a les rendes altes i han incrementat les desigualtats.

A Catalunya tenim una pressió fiscal molt per sota de la mitjana europea, la qual cosa limita la capacitat per implementar polítiques contra les desigualtats socials. El desequilibri no està en el que aporten els treballadors i treballadores sinó en el que no tributen les rendes del capital i les grans fortunes. Si volem disposar d'un estat del benestar a nivell europeu ens haurem d'homologar també pel que fa a la pressió fiscal.

Equiparar les rendes del capital a les del treball

És necessari, doncs, un sistema fiscal més progressiu, que aportí més recursos i penalitzés l'especulació. Per això cal que les rendes del capital s'equiparin a les del treball, s'instauri un impost a les grans fortunes i es lluiti de forma decidida contra el frau fiscal i l'economia submergida. Altres actuacions imprescindibles són la recuperació de l'equitat i la recaptació en l'impost de successions i acabar amb els privilegis de les SICAV.

Un sistema tributari progressiu és el que ens pot permetre garantir una prestació universal dels serveis públics. Igualment, una fiscalitat que posi més èmfasi en la renda i no tant en la despesa, garanteix millor que qui més té més paga.

Són mesures necessàries ja que al nostre país s'ha configurat un sistema fiscal que descansa en bona mesura en les rendes del treball i on molts empresaris i professionals tributen com si fossin mileuristes.

Cal una major capacitat d'inspecció fiscal que hauria d'anar acompanyada de més instruments per evitar que un de cada quatre euros no cotitzi com succeeix en l'actualitat. I una major capacitat normativa hauria de permetre millorar la progressivitat del nostre sistema fiscal posant un major èmfasi en la imposició directa.

S'ha d'introduir el concepte de fiscalitat ambiental, per millorar el medi natural i afavorir un ús més racional dels recursos. L'objectiu no ha de ser recaptador sinó pedagògic, amb la finalitat d'incentivar unes pràctiques i desincentivar d'altres. Cal evitar que s'externalitzin cap a la societat els costos mediambientals derivats d'actuacions d'empreses i particulars. Si es fa efectiu el principi de qui contamina paga s'afavorirà el canvi de model productiu que necessita el nostre país.

El Govern de la Generalitat ha de poder establir tributs, amb un caràcter progressiu, per millorar les prestacions de l'estat del benestar i la qualitat dels serveis públics. A través d'una Agència tributària pròpia ha de recaptar, gestionar i liquidar tots els impostos que paguen els ciutadans i ciutadanes de Catalunya.

Ha d'existir un compromís ferm de que els recursos que es puguin obtenir amb una millora del finançament tindran com a objectiu revertir les retallades i garantir l'estat del benestar.

3.- Garantir el dret al treball: un nou model productiu capaç de crear ocupació de qualitat i sostenible en termes mediambientals

Necessitem un nou model de creixement basat en l'economia productiva, orientat a satisfer les necessitats de les persones i sostenible en termes mediambientals.

Assolir la plena ocupació és un objectiu irrenunciable, per la qual cosa és necessari incrementar la inversió pública i privada en recerca i innovació i potenciar l'educació i la formació a fi de generar un creixement basat en millores de la productivitat.

Rellançar la Indústria és una prioritat

La Indústria ha de ser un motor de l'economia catalana amb un sector industrial renovat i generador de llocs de treball. És alhora un factor dinamitzador del teixit productiu i de les exportacions. Rellançar la Indústria és una prioritat per sortir de la crisi.

La innovació i la internacionalització han de ser la resposta als reptes de la globalització i el canvi tecnològic.

Cal anar cap a un nou model energètic més sostenible, basat en l'estalvi i l'eficiència energètica, que desenvolupi les energies renovables.

S'han d'impulsar transformacions en el sector turístic que afavoreixin la seva descentralització territorial i estacional i que desenvolupin nous àmbits com el cultural. Canvis que han de produir una millora dels serveis i de la qualitat de l'ocupació en el sector.

El sector de la Construcció ha de corregir els seus desequilibris i s'ha d'obrir a noves activitats. S'ha de promoure la rehabilitació i el manteniment de vivendes, desenvolupar la millora energètica dels edificis i impulsar l'habitatge protegit, en especial el de lloguer. També s'han de promoure programes de regeneració urbana donant continuïtat a la llei de barris.

Cal donar suport públic a la creació i desenvolupament de cooperatives i altres formes d'economia social que són un sector de gestió democràtica, arrelat i compromès amb el territori. La tradició cooperativa de Catalunya pot ser avui un mecanisme especialment adaptat a models innovadors i a la nova economia de la societat del coneixement i un bon instrument pel desenvolupament i la creació d'ocupació.

S'ha d'ampliar el paper de l'Institut Català de Finances i prioritzar el crèdit a les pimes i l'economia social. L'ICF ha de ser un veritable instrument de les polítiques industrials.

Un factor de sostenibilitat és promoure una mobilitat sostenible basada en el transport col·lectiu. Això implica: una aposta pel ferrocarril, tant pel que fa al transport de persones com de mercaderies; potenciar el transport públic i millorar els serveis de rodalies; i facilitar l'accés en transport col·lectiu als polígons industrials.

L'opció per la formació professional s'ha de prestigiar i ha d'esdevenir una de les grans prioritats educatives. S'ha d'incrementar el nombre de persones formades i s'han de garantir la qualitat de la formació i una millor adequació a les necessitats dels treballadors i treballadores i de les empreses.

D'altra banda, s'han de garantir la formació i la qualificació professional al llarg de tota la vida laboral per permetre una anticipació i una adaptació als canvis, especialment des del punt de vista dels continguts tecnològics. En aquest sentit, s'ha de construir un sistema de formació professional, que integri la formació reglada i la formació per l'ocupació (continua i ocupacional), capaç de millorar la qualificació de les persones.

Garantir el dret al treball ha de ser l'objectiu central de les polítiques públiques. A tal fi, el Govern de la Generalitat ha de complir un paper actiu en la recuperació de l'economia i en la creació d'ocupació estable i amb drets. El combat contra l'atur juvenil i la millora de l'ocupabilitat de les persones han de ser activitats prioritàries.

Els salaris han de recuperar capacitat adquisitiva i pes en la distribució de la renda i la política de redistribució ha de ser un motor de la demanda agregada.

Un sector públic fort i eficient que generi ocupació

És necessari un sector públic potent i eficient que generi ocupació en sectors claus pel futur del país i el benestar de les persones com l'ensenyament i la salut.

La creació de llocs de treball vinculats als serveis relacionats amb els drets de ciutadania (atenció a la dependència i la infància, exclusió social, etc.), a les polítiques de sostenibilitat i a l'impuls de les energies renovables, són una oportunitat. Igualment, el desenvolupament dels serveis públics de l'estat del benestar afavoreix la creació d'ocupació de qualitat.

S'ha d'aprovar plans de xoc territorials de reactivació econòmica de les comarques amb nivells d'atur més elevats.

El Servei Públic d'Ocupació ha de mantenir el seu caràcter públic i millorar la seva qualitat per a donar resposta a les persones que busquen feina i a les necessitats de les empreses. La col·laboració de les agències privades amb ànim de lucre en la intermediació laboral no garanteix suficientment l'equitat d'accés als serveis ocupacionals, no és sinònim d'un funcionament més eficient i suposa una privatització innecessària dels serveis públics.

S'ha de reforçar l'activitat de la Inspecció de Treball per a lluitar contra les irregularitats contractuals i l'economia submergida i és necessària una reforma normativa dirigida a combatre el frau en la contractació i a restablir la causalitat en les decisions de les empreses.

Modernització de les relacions laborals i democratització de les empreses

S'ha d'anar cap a una modernització de les relacions laborals, que faciliti, de forma negociada, la flexibilitat interna en les empreses per a abordar els problemes organitzatius i productius tot garantint els drets del treballadors i treballadores. És per això necessari recuperar la capacitat contractual dels sindicats, atacada per la reforma laboral, i la seva competència per vertebrar la negociació col·lectiva.

La democratització de les empreses és imprescindible per la humanització del treball. Això requereix de la participació dels treballadors i treballadores i d'una major capacitat de control sobre les decisions empresarials.

S'ha de fer una aposta clara per la igualtat de les dones en el mercat laboral ja que per un treball d'igual valor cobren avui un 30% menys que els homes. La negociació col·lectiva i la negociació

de plans i mesures de igualtat són instruments potents per aconseguir la universalització dels drets i l'eliminació de la discriminació en l'àmbit laboral.

Dones i homes no compaginen igual l'activitat laboral i les tasques de la llar. Cal compartir les feines i assolir un model igualitari de repartiment del treball domèstic.

En l'àmbit institucional s'ha d'impulsar la construcció del marc català de relacions laborals per fomentar el diàleg i la concertació social. En aquest sentit, s'ha de reforçar el paper dels interlocutors socials establint espais estables de concertació de les polítiques socioeconòmiques tant en l'àmbit de Catalunya com en el territori.

4.- Convergir amb Europa en protecció social i defensar els serveis públics i la seva qualitat

Catalunya ha mantingut al llarg dels anys un esforç en despesa de protecció social significativament inferior a la majoria de països de la Unió europea i fins i tot per sota d'Espanya. Cal reduir aquesta esclatxa amb polítiques socials orientades a reduir les desigualtats, eradicar la pobresa i combatre l'exclusió social. La despesa en protecció social a Catalunya s'ha d'acostar als estàndards europeus.

Cal desenvolupar polítiques públiques per incrementar i millorar la prestació de serveis en sectors claus per al futur econòmic del país, com l'educació i la formació, i en àmbits directament vinculats amb el benestar de les persones, com la sanitat i els serveis socials.

Facilitar l'accés de tota la població, i en especial dels sectors més vulnerables, als serveis bàsics, ha de ser una preocupació prioritària per part de la gestió pública.

Necessitem més inversió en educació

La despesa pública en educació ha estat històricament per sota dels nivells mitjans europeus, la qual cosa afecta de forma particularment negativa la igualtat d'oportunitats de la població més jove.

És prioritari invertir més recursos en el sistema educatiu, especialment per reduir el fracàs escolar i garantir l'educació de 0 a 3 anys. I cal un sistema de beques potent per garantir l'accés de totes les persones al sistema educatiu en igualtat de condicions.

S'ha d'apostar per un model educatiu català, inclusiu, laic, democràtic, participatiu i de qualitat, que garanteixi el caràcter públic i gratuït de l'educació. Un model, en el qual tots els centres finançats amb fons públics garanteixin condicions d'igualtat i d'equitat per atendre tot l'alumnat.

Per a defensar el dret a la salut, cal preservar i millorar el sistema sanitari públic amenaçat per les retallades i les privatitzacions. És necessari un sistema de cobertura universal que garanteixi a tota la ciutadania els mateixos drets als serveis. S'han d'introduir mesures de racionalització que excloguin el copagament sanitari perquè genera desigualtats en l'accés a la salut i és ineficient per controlar les despeses.

L'atenció a la dependència s'ha vist greument afectada per les polítiques de retallades que l'han buidada de contingut. S'ha d'avançar en el desplegament de la llei i garantir l'atenció a les persones que estan en les llistes d'espera les quals malgrat tenir el dret reconegut no reben cap prestació.

S'ha de fer efectiu el dret a l'habitatge que és fonamental per a garantir una vida digna. S'ha de fomentar el lloguer públic per facilitar l'accés a la vivenda, eliminar les clàusules abusives de les hipoteques i introduir la dació en pagament.

Catalunya té un percentatge menor d'empleats públics si es compara amb altres països europeus, una situació que també expressa el diferencial existent pel que fa al nostre Estat del benestar. Desenvolupar els serveis públics és una via per a crear ocupació tal com es fa a les societats avançades amb les quals volem convergir.

És necessària una Administració pública catalana moderna i de qualitat, més àgil i propera a la ciutadania. I cal posar en valor la feina dels empleats i empleades públiques, que han de poder recuperar el poder adquisitiu perdut com a conseqüència de les retallades.

5.- Ampliar els drets, millorar el funcionament i la transparència de les institucions i reforçar la cohesió social

Per evitar l'exclusió, totes les persones han de disposar d'un mínim d'ingressos que els puguin permetre una vida digna. També s'ha d'assegurar la protecció a les persones en atur que han esgotat la prestació. Per tot això és imprescindible i urgent la creació de la Renda garantida de ciutadania que ja contempla el nou Estatut d'Autonomia.

Volem una societat cohesionada i oberta on totes les persones, amb independència del seu origen, tinguin els mateixos drets i deures. A tal fi, s'ha de rebutjar la instrumentalització de la immigració i mantenir una actitud ferma de rebuig davant actuacions discriminatòries que vulnerin els drets de les persones immigrants i posin en perill la convivència.

La participació és un factor fonamental per a la plena integració social de les persones immigrants. Promoure modificacions legislatives que permetin a les persones immigrades, amb un temps de residència, exercir el dret de vot és una exigència democràtica.

Una societat cohesionada exigeix també d'un funcionament honest i transparent de les institucions. Cal eliminar els fenòmens de corrupció i exigir responsabilitats als responsables d'activitats il·lícites.

S'ha de garantir la igualtat de tracte, el respecte i la dignitat de les persones lesbianes, gais, bisexuals i transsexuals (LGTB). I impedir qualsevol tipus de discriminació directa o indirecte, per raó de d'orientació sexual en l'àmbit laboral. Lluitar per eradicar l'assetjament sexual i la violència de gènere ha de ser un objectiu prioritari

Dret a decidir sobre el marc institucional i el model social

Per reforçar la democràcia, cal una participació directa de la ciutadania en els temes que els afecten i són del seu interès. El dret a decidir és un principi democràtic a defensar i que s'ha de poder exercir de forma àmplia tant pel que fa al marc institucional com en relació al model social.

El coneixement de la llengua catalana s'ha d'entendre com un dret de ciutadania i s'ha de promoure el seu ús social en tots els àmbits. La nova realitat de la societat, amb el fenomen de la immigració, reforça el paper de l'escola en la promoció del coneixement del català. En aquest sentit, cal rebutjar els atacs contra la llengua i el model d'escola catalana que busquen trencar la convivència.

Cal fer efectiu el dret de totes les persones a l'accés als bens culturals i a participar lliurement en la vida cultural de la comunitat.

Garantir l'accés universal als drets socials bàsics és fonamental per a construir un projecte de ciutadania social. El model social europeu s'ha sostingut sobre l'estat del benestar i la seva preservació és imprescindible per a la cohesió de la societat.